

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 650.— Negyed évre K 170.—
Fél évre „ 340.— Egy órá „ 60.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.

TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — — — 10-20

A jövő

VIII.

Tehát nincs az új politikai jövő felé induló magyar polgárság számára egyetlen olyan politikai csoportosulás, olyan politikai párt, amely mellett a maga egészében megállhatna és amelyet osztatlan egyetemével intézhetne diadalra a saját jól fel-fogott érdekében?

Nincs. És ezzel elintéztünk tehát a magyar politikai jövő kutató fejtegetéseink első része. Fel kell tehát vetnünk azt a kérdést, mit kell mégis tennie a polgárságnak, hogy a politikai jövő tisztán polgári jellegének biztosítására a politikai alapot megteremtse?

A felelet egyszerű. A polgárságnak magának kell a jövő politikai pártját a maga képeére megteremteti. A polgárság egyetemének kell gondoskodni arról, hogy az összeálló új nemzetgyűlésen szinte automatikusan alakuljon ki az a nagy, egyetemes polgári párt, amely végérvényesen lezárhatja a háború utáni forradalmos korszakot, elűzheti annak minden még exisztáló kényszerét és megteremtheti a normális, a polgári korszak összes létfeltételeit. Itt kell megnyilvánulnia egységesen a polgárság egyetemes akarata, ennek a célnak a szolgálatába kell állnia az egész magyar polgárságnak a választási kampányban.

E cél megvalósításának módja önként kínálkozik. Kétszázhatvan kerületben járul az ország népe, kétszázhatvan képviselőt küld az új nemzetgyűlésbe. Csonkamarországi, kétszázhatvan képviselőtől függ az új politikai jövő. Ennek a kétszázhatvan új képviselőnek a kiválasztása az egyedüli mód a polgári jövő biztosítására. Minden egyes kerület polgárának módjában lesz válogatni a jelöltekben és kiválasztani közülük azt, akiben meg vannak, vagy leginkább meg vannak mindazok a feltételek, amelyekkel egy határozottan és nyíltan polgári képviselőnek rendelkeznie kell. Ha pedig a jelöltek sokaságában ilyen nem akad, akkor még mindig meg van a lehetősége annak, hogy maga a polgárság keresse ki a maga számára legmegfelelőbb jelöltet, mellé álljon és diadalra segítse.

Aligha tévedünk, ha azt hisszük, hogy csakis ezen a módon teremthet a választó polgárság olyan nemzetgyűlést, amelynek polgári jellege kétség-

telen. És ha így van, akkor ennek a módnak az alkalmazásánál nem szabad tekintetbe jönnök semmiféle ma aktuális pártpolitikai szempontoknak. Nem azt kell nézni, hogy a polgári jövő haresa milyen párt-hoz tartozik ma, hanem azt kell nézni, hogy megvannak-e benne a kellékek ahhoz, hogy a jövő polgári pártjának tagja lehessen. Ha egy jelölt áll előnk, aki ma a Rassay-párt tagja, de ismerjük a múltját, a tetteit, gondolkodását, kapcsolatait a polgársághoz és főleg képességeit, akkor a polgárember habozás nélkül áll nem a Rassay-párt mellé, hanem azon jelölt mellé, aki ma Rassay-párti, de tegnap is, ma is, holnap is polgár volt, polgár és polgár marad. S ha jön egy jelölt, aki ma az egységes párt tagja, akkor nem az a lényeges, hogy ennek a pártnak ma Gömbös Gyula az ügyvezető alelnöke, hanem az, hogy maga a jelölt ki volt addig, ki ma és ki marad a jövőben.

Lehetnek és vannak polgári szempontból teljesen kifogástalan, sőt épen ezért a parlamentbe feltétlenül beküldendő jelöltek, akik természetüknél, hagyományaiknál, gondolkodásuknál fogva governmentálisak. És lehetnek ugyanilyen kiváló és értékes polgári erők, a kiket hagyományok, vérmérséklet, ma aktuális kérdések valamely ellenzéki párt táborába állítottak. Már most ne legyen képviselő az, aki polgári szempontból kívánatos, csak azért, mert egységespárti, vagy maradjon ki a parlamentből egy ideális polgári képviselő csak azért, mert ma ellenzéki?

A most lezajló választásokon polgári szempontból ne a pártok legyenek fontosak, hanem a személyek. A jelöltek egyénisége és főleg kiválósága legyen az egyedül mérték a polgárság számára. Mert nem elég a polgári megbízhatóság. Az új politikai jövő harcseit a közélet legkiválóbb embereiből kell összeállítani, tehetség és tudás, jellem és erkölcs bajnokait kell esatasorba állítanunk a polgári jövőért. Arra kell törekednünk, hogy ha a polgári jövő kereteit meg is teremti az egységes polgári akarat azáltal, hogy fémjelzett polgári politikusokat küld az új parlamentbe, — ezek a keretek ne maradjanak üresek, hanem töltsék meg a kereteket polgári tartalommal, eszmékkel, munkával, tettekkel a polgárság kiválasztottainak akarata, tetteire, tudására és tehetségére.

Egy vidéki város talán szűk-körü, de minden elfogultságtól mentes látószögéből ez a perspektívája nyílik a magyar jövőnek. A polgárságon múlik, hogy ez a perspektíva ne ma-

radjon távoli ideál, hanem a választások lezajlása után élő valósággá legyen. Egyetemes polgári érdek ez, tehát egyetemes érdeke az országnak is.

Májusban lesz a választás

Elkészült a rendelet a kerületi beosztásról

Budapest, márc. 24. Beavatott politikusok ma olyan híreket terjesztettek, hogy a választások feltétlenül májusban lesznek. Az eddigi hírekkel szemben, a melyek a választások terminusát előbb áprilusra, majd májusra és végül június végére tették, informátorunk hangoztatta, hogy a választásoknak május végére való kiírása befejezett ténynek tekinthető.

Elkészült a kerületi beosztás

Ma délelőtt Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter felkereste Bethlen István gróf miniszterelnököt és bemutatatta neki a kerületi beosztásról szóló rendelet tervezetét. A rendelet-tervezet szerint, amely tulajdonképpen csak tegnap készült el, összesen 244 képviselő lesz, akik közül 214 képviselőt kerületenként választanak, 30 képviselő pedig a 4 lajstromos választókerület révén jut a nemzetgyűlésbe. A 30 képviselő közül 25 képviselőt Budapest székesőváros, ötöt pedig a főváros környéke fog választani. A miniszterelnök teljesen magáévá tette az előterjesztést és a kerületi beosztása tekintetében sem esz-közölt változtatást. A miniszterelnök közölte a belügyminiszterrel, hogy a péntek esti minisztertanács elmarad. Az elmaradás a jóvátételi tárgyalásoknak tulajdonítható.

Budapest

Illetékes helyről szerzett információ szerint a kormánynek az a terve, hogy a fővárosban létesítendő három kerület közül csak egyben állít külön egységes párti listát, míg a másik két kerületben a kormánypárti kereszténylistát támogatja.

„Ma még nincs egységes kormánypárt.”

Az egységes párt összetételére, feladataira és céljaira vonatkozó hivatalos fölfogást érdekesen világítja meg a kormány köréből vett alábbi információ:

— Az egységes kormánypárt iránt megnyilvánult bizalom — ugymond — ma még csak egy negatív tényen alapszik, azon, hogy békét, nyugalmat, rendet teremtsünk az országban. Az a kérdés azonban, hogy mi tulajdonképpen az egységes párt, csak a választások után fog eldőlni. Ma voltaképpen egységes párt még nincs, mert a különböző elemek fúziójából az nem állhat elő. Hogy az egységes pártnak mi a feladatai és céljai, azokat

pozitív formában a közvélemény csak a választások után fogja megláthatni. A kormánynek ma csak egy célja van, az, hogy az intelligencia megfelelő számban, fajsúlyban legyen képviselve a nemzetgyűlésen s hogy a parlamentben a különböző szakképzettséggel bíró férfiak kerüljenek bele. Amennyiben ezt a célt a kormány a választások után biztosítani tudja, akkor lesznek csak megállapíthatók azok a feladatok, amelyeket az egységes kormánypárt maga elé tűzött.

Kilépés a kormánypartból

Legeza Pál volt képviselő kilépett a kormánypartból és elhátározásának okait még ma nyilvánosságra hozta. Ki fogja fejteni, hogy a pártegyesülés csatlósát hozott a benne résztvevőkre. Ő a maga részéről a Haller-féle keresztény ellenzékhez csatlakozik.

Bernolák megy

Beavatott forrásból közlik, hogy az Ernst-irakcióval való tárgyalásnak egyik eredménye az, hogy Bernolák Nándor népjóléti miniszternek ki kell lépnie a kormányból, mert a kormánypárt joggal kifogásolja azt, hogy a számban nem nagy jelentőségű Huszár—Ernst-csoport három miniszterrel van képviselve a kormányban. Ennek a tárgyalásnak az eredményét maga Ernst Sándor közölte Bernolák miniszterrel, aki azt tudomásul vette. Befejezett dolognak mondják, hogy utóda báró Petricsévich-Horváth Emil lesz.

A függetlenségi párt

vasárnap délutáni debreczeni nagygyűlést, valamint a vasárnap esti Kossuth-lakoma megtartását a debreceni rendőrség ma délután 5 órakor kiadott végzésében engedélyezte.

A liberális polgári ellenzék

körében tárgyalások indultak meg, melyeknek az a célja, hogy ezek között a pártok között az egyöntetű eljárásra vonatkozólag megállapodásokat hozzon létre. Értesülésünk szerint a tárgyalások jó módokban folynak

és azzal a kilátással biztatnak, hogy ezek a pártok közös budapesti listában fognak megjelenni.

A Heinrich-párt

szereplését egy Heinrich-párti pontikus a következőképp vázolta:
— *Mi a kormánnyal semmivén nevezendő paktumot nem kötöttünk. A párt mint Tisza-párt jelent meg és Tisza programjának folytatását tűzte maga elé* abban a felhívásban is, amely az utcákon megjelent. Heinrich beszéde is nyilvánvalóvá teszi, hogy a polgári párt *gubernementális ellenzék*, amelynek semmi köze sincs a kormányhoz, de egyik ellenzéki párt-hoz sem. Mondhatni *középen áll a pártok közt* és az ellenzéki pártok között az ellenőrző szerv szerepét tölti be.

Héjas Iván

ma megjelent *Gömbös Gyulánál* és bejelentette neki, mint a keresztény kiscgazda földműves és polgári párt ügyvezető alelnökének, hogy *nem akar képviselő lenni*. Az a küldöttség is, amely a héten érkezik fennjárt, *az ő tudta és beleegyezése nélkül ajánlotta őt hivatalos jelöltnek*. Kérte Gömbös Gyulát, hogy a küldöttség kérését *ne is terjeszse az intéző bizottság elé*.

Gyermekvédelem debreczeni módra

Tegnap nyílt meg a budapesti anya- és csecsemővédők egyesület propagandá kiállításának a debreczeni központi disztermében. Az egyesület működését tulnyomórészt az amerikai vöröskereszt támogatása teszi lehetővé, de még így is csak szűk korlátok között teljesítheti az egyesület nagyfontosságú misszióját. A kiállítás nagy érdekességre igényt tartó kulturális anyagot tár az érdeklődő közönség elé. A kiállítás legnagyobb része a gyermekorvosok által foglalkozik. Szemléltető képek mutatják be a helyes csecsemő-gondozást. Külön csoport dokumentálja a tisztaság fontosságát. A kiállítás többi anyaga a tuberkulózissal, alkoholizmussal és a fertőző betegségekkel foglalkozik. Nagyon érdekesek az Amerikába kivándorolt magyar munkások nyomorúságos életviszonyairól kiállított fényképfelvételek.

A kiállítással kapcsolatban nem lehetünk elszó nélkül azok mellett az események mellett, amelyek a kiállítást megelőzték. Az anya- és csecsemővédők egyesület budapesti központjának debreceni megbízottja megkérte a polgármesteri hivatalt, hogy vállalja el ezen nagyfontosságú kulturális kiállítás rendezését és propagandáját, a kiállítás céljaira elkérték a városháza közgyűlési termét, a propaganda előadás céljaira pedig az Uránia mozgó-színházat. Ugy a városháza illetékes tényleg, mint az Uránia-mozi tulajdonosai készséggel meg is ígérték, hogy megtesznek mindent a fontos propaganda érdekében. Ennek dacára megtörtént, hogy a polgármesteri hivatal nem fejtett ki semminemű propagandát, a közgyűlési terem átengedését pedig az utolsó órákban megtagadták a kiállítás rendezőitől. Ugyanny járt el az Uránia-mozgó tulajdonosa, az Ebredő Magyarok Egyesülete is, amely néhány órával az előadás előtt egy gyermekelőadás miatt megtagadta az Uránia átengedését. Csak az utolsó percekben sikerült a kiállítás céljaira a kollégium disztermét megszerezni. A nagyfontosságú propaganda-előadást pedig a Vígsház-mozgó helyiségében tartotta meg dr. Meréthy néhány odatévedt úriember és egy csomó gyerek előtt, a kik az ingyen mozira voltak kíváncsiak.

A fenti esethez nincs sok hozzáfűzni valónk. Csak az anyákról és a csecsemőkről, az igazi magyar jöven-

dőről volt szó. De lett volna szó hangos divatos jelszavakról, hogy siettek volna hajlongani azok a bizonyos illetékes tényezők.

A népiéleti hivatal közli:

Csütörtökön az Amerikai Vörös Kereszt magyarországi anya- és csecsemővédők akciója, mely az anya- és gyermekvédelem és népegészségügy javítása érdekében 24-25. és 26-án szemléltető kiállítást rendez a kollégium disztermében s melynek tartama alatt városunkban különböző előadások tartanak az anya- és csecsemővédelem köréből a plakátokon olvasható program szerint. — a csecsemő- és gyermeknevelésről mozgóképes előadást rendezett.

Sajnos különböző körülmények, különösen a kedvezőtlen időjárás miatt az előadás jóformán üres padosorok előtt folyt le. Dr. Meréthy Sándor, a budapesti gyermekklinika orvosa lenyűgöző előadásban ismertette mindenki előtt világosan érthető, népszerű

módon azokat a veszedelmeket, a melyek csecsemőink életét, életképes fejlődését fenyegetik és rámutatott azokra az ellenrendszabályokra, melyekkel a csecsemőink életét fenyegető ezer és ezer veszedelmek könnyedséggel elháríthatók.

Tekintettel arra, hogy az előadás a fentelített kedvezőtlen körülmények miatt nagyon csekély közönség előtt volt megtartható, az ott előadottaknak pedig a mai viszonyaink között létünkbevágó rendkívüli fontossága okvetlenül megköveteli, hogy azt városunkban minél többen meghallgathassák, az előadást március 26-án délelőtt 11 órakor a Vígsház-mozgóban megismétlik mérsékelt díj mellett, mely előadásra az egész város lakosságának, különösen az anyáknak figyelmét nyomatékosan felhívjuk. Pályoly jegyek 25-én, szombaton délelőtt kaphatók a népiéleti hivatalnál tetszőszerint összeg lefizetése ellenében; a bevétel a városunkban a népiéleti hivatal keretében működő gyermekdispensaire céljaira lesz fordítva.

Zöld József és Szabó Elek a hivatalos tanácsnok-jelöltek

Több ízben foglalkozott már a Debreceni Független Ujság a küszöbön álló tanácsnok-választásokkal, melyeket a március 30-iki közgyűlésén ejt meg a törvényhatósági bizottság. Leiszögeztük ezt az álláspontunkat, hogy az időszakos tanácsnokválasztás — ha csak jelentős elvi okok nem szólnak ellene, ami ez esetben kizárt dolog — csakis a jól megérdemelt előléptetés jellegével bírhat és így a pályázók szolgálati idejének figyelembevételével kell megtörténnie. Kifejezést adtunk annak az óhajnak is, hogy a közgyűlés megnyilatkozásának legigazabbükre a listával történtő szavazás lenne.

Mint értesülünk, a tanácsnok-

választások ügyében ma döntő jelentőségű fordulat történt. Miskolc Zoltán, aki a kiemelkedő választmány elnöke lesz, ma beható tanácskozás után, melyet vezető város-házai tényezőkkel folytatott, úgy határozott, hogy a két tanácsnoki állásra hármast jelöltét ejtnek meg és az egyik jelölt-nevsorban Zöld József tb. tanácsnokot, a másikon Szabó Elek tb. tanácsnokot jelölik első helyen.

Ez az elhatározás teljes mértékben magáévá teszi a Debreceni Független Ujságban kifejtett álláspontot és tökéletesen megfelel a méltányos igazság-nak.

Szász Zoltánt elítélték

Budapest, március 24. Szász Zoltán ma délelőtti folytatva és befejezte védőbeszédét, amely után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza.

Nagy Béla tanácselnök egy-negyed 2 órakor mondotta ki a bíróság ítéletét. A bíróság *bűnösnek* mondotta ki Szász Zoltánt a magyarság és a nemzet becsülete elleni vétségben és *két évi és hat hónapi togháza, valamint három évi hivatalvesztésre s tízezer korona pénzbüntetésre* ítélte. A pénzbüntetés, meg nem fizetés esetén, 50 napi fogházra változtatandó át. A vizsgálati fogsággal 5 hónapot és 15 napot vett kitöltöttnek a bíróság.

Gergely Győzött, a Népszava éjjeli szerkesztőjét és Madzsar Józsefet, mint bűnrészeseket mondotta ki bűnösnek a bíróság. Gergely Győzött *egy évi fogságra, 3 évi hivatalvesztésre* és 20 napra átváltoztatható 4000 koronára pénzbüntetésre ítélte. A vizsgálati fogsággal 5 hónapot és 20 napot kitöltöttnek vett a bíróság. A szökésben levő Madzsar Józseffel szemben *nem állapított meg büntetést* a bíróság. Bánóczy Lászlót és Szerdahelyinét *felmentették*. Ugyiszintén

felmentették az összes vádlottakat a kormányzósértés vádjától.

Az ítélet kihirdetése után Miskolc Zoltán ügyész az elítéltekre vonatkozólag *súlyosbításért felebezett, Bánóczy és Szerdahelyinét felmentését* tudomásul vette. Az elítéltek *véddői* az elítélés miatt felebeztek és fentartották összes semmisségi panaszukat.

Ezután Miskolc Zoltán ügyész indítványozta, hogy a bíróság Szász Zoltán ellen, aki a főtárgyalás alól is kiakartá vonni magát, rendelje el a vizsgálati fogságot. Egyben kérte, hogy dr. Salgó Ernő ellen, aki Szász Zoltán orvosi bizonyítványát kiállította, az eljárás megindítása céljából a bíróság az iratokat a *büntető írásbíróshoz tegye át Vambéry Rusztem replikája* után a bíróság határozathozatalra vonult vissza, majd kihirdette döntését, amely szerint az *ügyész indítványát Szász Zoltán letartóztatására vonatkozólag elutasítja.*

MERKURIÓGÉP-VÁLLALAT. Irógépek, javítások és kellékek raktára. TELEFON-SZÁM 540.

Legszebb kalapok FRANK EDÉNÉL.

A monarchia tartozásai

Bécs, márc. 24. Az egykori osztrák-magyar monarchia adósságainak rendezése ügyében Ausztria, Magyarország és az utódállamok között komoly nézeteltérés merült fel. Az utódállamok arra az álláspontra helyezkednek, hogy a régi adósságok tekintetében őket semminemű kötelezettség nem terheli. Ezzel szemben Magyarország és Ausztria a békeszerződésre való hivatkozással azt az álláspontot foglalja el, hogy a régi monarchia tartozásait az utódállamoknak egyforma mértékben kell vállalni. Az eddigi tárgyalások nem jártak eredményvel. Az olasz kormány a tárgyalások folyamán olyan tervezetet dolgozott ki, amely a tárgyalások áthidalására alkalmasnak látszik.

Tavaszi öltönytűzővek Feldheim Dezsőnél (Frohner ház)

Legszebb KALAPOK megérkeztek Herman és Friedman PIAC-UTCA 10. SZ. Bika-val szemben.

Legújabb tavaszi szövövek Fischer Adolf és fia céghez megérkeztek!

Legolcsóbb árak FELDHEIM és WEISZ posztókereskedésében Piac-utca 73. sz.

Gyapju-szövövek régi árban kaphatók Roth Adolf kizárólagos posztóüzletében, PIACZ-UTCZA 77.

„TURUL” női kalapgyártás Alakítás és festés a leg-rövidebb idő alatt! Piac 32.

Tavaszi és nyári ruhaszövövek legnagyobb választékban és legolcsóbban az ARANY-BIKA divatházban (Bika-épület)
szerezhetők be: a legdivatosabb selymek, grenadinok, batistok, férfi és női fehéreneműk, kötött blousok, — **harisnyák minden szímben,** zellerek és kartonok valódi Lillom-vászon dus választékban. — Mindenféle piperceik kaphatók. :: ::

Ullmann Salamon az összes husvéti Sel pészach-árúk

Kereskedelmi Részvénytársaság fűszernagykereskedésében :: kaphatók. Az elmúlt évek nehézségein okulva, saját érdekében teszi, ha b. rendel-ményét mielőbb előjegyezteti. Pontos kiszolgálás biztosítva

Ön bírálja meg, hogy milyen a terpentines PYRAM czipókrém.

A budapesti t

Zürichi zárlat:

Értékpapírok. Az értékpapírok az utóbbi időben a forgalom elején élénkült, sőt az irányzat lanyhábbá vált, hogy a forgalom esőkéntben megcsappant a forgalom letelensége zárlatig tartott. Magyar Hitel 1940—60, 855—60, Hazai bank 608—magyar 810—00, Magva Keresk. bank 6900, Alt. —80, Pesti hazai 2500—300, 3625—600, Concoro Bpesti gőzm. 6000—075, —350, Hungária 2600—3000—7950, Beocsim 7000—000, Alt. közsén 1290—6000, Alt. közsén 1290—6000—975, Utkányi Gany-Danub. 40800—410—7200—250, Rima 2450—2950—800, Schlick 1075—528—15, Láng 1320—40—350—70, Brassó 4375—485—68, Hazai fatern. 1910—900, Magyar szűzagos fatern. 1055—12750—675, Klótild 3200—1900—940, Izzó 5980—87 Cukor 23700—24900, Lá- termelő 800—780, Gummi Telefon 4250—300, Ad Atlantica 2750—800, Kö Déllvasut 1590—700, L 625, Államvasut 5650—4—175.

A valutapiacra a kor- vetkeztében a forgalmegelőklült és az árfi kedtek. Arak: Napoleon 3600—3400, 4100, Dollár 938—916, 8500, Márka 273—268, 4750, Lei 660—646, So Kor-dinár 1088—1035, —12,0625, Lengyel és ícl.

Az utótőzsdén a kin az értékek ára esőkk 5575, Magyar Hitel 10 Salgó 6900, Orsz. fa 40800, Villamosság 4300, Közsén 12750, E kányi 7900, Izzó 5900 Gummi 3075, Brassó 5 Egy. fa 360, Déli 1670 A valutapiac az utóto Ariolyamok: Dollár 4000, francia frank 8 frank 183, lira 46 és dinár 1008, szokol 16 rák korona 12—12 és

DOLLART és minden a legdrágább gen kifizet sebben es bankfroda, Dégenfeld.

Zürichi de

Zürich, márc. 24. 148, Hollandia 19480 London 2255, Páris 4 Prága 915, Budapest Varsó —, Bécs 6 és

Termény

A mai terménytoz szárd volt. Különö geriben és kölesben Minthogy a budap tőzkodása következ déki malnok vásáro közepes volt. A u irányzat tartott. Hivatalos árak: 2860—920, egyéb 28 —25, takarmányár árpa 2125—225, kö 2125—150, tengeri 4000—100, korpa 1 Előfordult kötése 2880 budapesti par 2900 budapesti pa 2850, 2 vagon 2800 rozs 3 vagon 2020

A fényképaraká mig az anyagkés toshát a h u szükségletet m BURG, ADRI Szent Anna-utc

Meg az ujon áruház Nagy válas

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.54.

Budapest, március 24.

Értéktőzsde. Az értékpapírcsere az üzlet a forgalom elején élénk volt, később az irányzat laányka lett, anélkül, hogy a forgalom esőként volna. Délben megcsappant a forgalom és az üzletelenség zárhatóság tartott. Arak: Magyar Hitel 1940—60. Leszámitoló 855—60. Hazai bank 608—05. Angol-magyar 810—00. Magyar-olasz 302. Keresk. bank 6900. Ált. takarékp. 1160. Pesti hazai 25000—500. Borsod-80. Concordia 2390—50. Misk. 3625—600. Concordia 2390—50. Pesti gőzm. 6000—075. Gizella 2300—350. Hungária 2600—550. Viktória 800—7950. Beocsint 7000—7175. Bánya és kohó 6950—7015. Drasche 5850—6000. Ált. köszén 12900—700. Salgó 6800—975. Urükányi 7000—100. Ganz-Danub. 40800—41000. Ganz-vill. 7200—250. Rima 2450—380. M. Acél 2850—800. Schlick 1075—1000. Lipták 528—15. Láng 1320—40. Egyesült fa 350—70. Brassói 4375—425. Lichtig 485—68. Hazai faterm. 1825—950. Naisci 19100—900. Magyar erdő 810. Orsicsi 19100—900. 1055—100. Spódium szagos faterm. 1055—100. Karton 2750—675. Klotild 3200—275. Karton 1900—940. Izzó 5980—850. Papír 2775. Cukor 23700—24900. Lámpa 3175. Östermélő 800—780. Gummi 3000—3050. Telefon 4250—300. Adria 7500—600. Atlantica 2750—800. Közúti 900—925. Déli vasút 1590—700. Levante 7550—625. Államvasút 5650—400. Trust 2125—175.

A valutapiac a korona árcsökkentése következtében a forgalom rendkívül meglehetősen és az árfolyamok emelkedtek. Arak: Napoleon 3600—3460. Font 4085—4100. Dollár 938—916. Francia frank 8500. Márka 273—268. Lira 4650—4750. Lei 660—646. Sokol 1660—1632. Kor-dinár 1088—1035. Bécsi 12.3740—12.0625. Lengyel márka 21—19 és fél.

Az utóvásár a kínálat fokozódott, az értékek ára csökkent. Államvasút 5575. Magyar Hitel 1950. Rima 2400. Salgó 6900. Orsz. fa 1080. Danubius 40800. Villamososság 7225. Telefon 4300. Köszén 12750. Kohó 6950. Urükányi 7000. Izzó 5900. Cukor 24800. Gummi 3075. Brassói 4400. Lipták 520. Egy. fa 360. Déli 1670. Közúti 920. — A valutapiac az utóvásárral ellanyhult. Árfolyamok: Dollár 916. fontsterling 4000. francia frank 83 és fél. svájci frank 183. lira 46 és fél. márka 276. dinár 1008. szokol 1640. lei 643. osztrák korona 12—12 és egyenlő.

DOLLÁRT és mindenféle idegen pénzt a legkedvezőbb áron vásárolunk, idegen kifizetéseket legelőnyösebben eszközöljük. **RAN KAI** bankiroda, **Dégenfeld-tér 6.** Telefon 209.

Zürichi devizák

Zürich, márc. 24. (Zárlat.) Berlin 148. Hollandia 19480. Newyork 514. London 2255. Páris 4655. Milánó 2625. Prága 915. Budapest 54. Zágráb 155. Varsó —. Bécs 6 és háromnegyed.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsde irányzata igen szűk volt. Különösen búzában, tenygeriben és kölesben volt kereslet. — Minthogy a budapesti malnok tartózkodása következtében csak a vidéki malnok vásároltak, a forgalom közepes volt. A mellékkekben az irányzat tartott. Hivatalos árak: Buza tiszavideki 2860—920. egyéb 2840—900. rozs 2000—25. takarmányárpa 2050—125. sörárpa 2125—225. köles 2350—450. zab 2125—150. tenygeri 2450—500. repce 4000—100. korpa 1480—500. Előfordult kötések: Buza 1 vagon 2800 budapesti paritással. 1 vagon 2900 budapesti paritással. 4 vagon 2850. 2 vagon 2805 ab zalai állomás. rozs 3 vagon 2020 ab állomás.

A fényképezőket nem emelem, míg az anyagkészlet tart. Ajánlatos tehát a husvét fényképezőszükségletet mielőbb fedezni **BURG „ADRIA”** műtermében Szent Anna-utca 5. szám alatt.

Pályázatot kell hirdetni a Csokonai-színházra!

A színházi bizottság tegnap egyhangúlag és csaknem lelkesnek mondható elhatározással járult hozzá ahhoz, hogy Kardoss Géza színházgázgató további három évre is megkapja a Csokonai-színházat. Egyízben volt már alkalmunk kifejtetni, milyen páratlan hozzáértés, szakértelem, esztétikai tudás, színhádismeret jellemzi a színházi bizottságot s így magán azon a tényen, hogy ilyen hő ismeretek és tudás alapján további három évre Kardoss Gézának óhajta juttatni a bizottság a színházat — pályázat mellőzésével — nem is esodálkozunk.

Nem is folytatnánk a szélmalom-harcot a színházi bizottság meglepő elhatározásai ellen, ha a szakértelmet, hozzáértést kivánó feladatunk kívül elhatározásaival nem érintene súlyosan a város költségvetését is. Azonban a helyzet az, hogy amennyiben Kardoss Géza további 3 évre pályázat mellőzésével, ellenben feltételeinek, — mert ultimátumszerű feltételei is voltak — teljesítésével megkapja a színházat, akkor ez a kis színházi bizottsági szakértelem súlyos szüszereibe fog kerülni a városnak.

Kardoss Géza színházgázgató ugyanis csak az esetben hajlandó további 3 évre vállalni a színházgázgátást, ha az ingyen iutést, világitást továbbra is kapja, ha a kötelező díszleteket nem kell megfestetnie, ha a város a színházi alkalmazottait nyugdíjazza és ha törli a szerződésből azt a pontot, hogy a Csokonai-színház igazgatója más debreczeni színházi vállalkozásban részt nem vesz.

Csekélység ez. Alig jelent valami kiadást a városnak. Mindössze az idén megszavazott félmillió, valójában jelenleg egymillió segély további három éven át leendő kiutalását, a színházi alkalmazottak nyugdíját, a meg nem festett városi díszletek elmaradó értékét és végül azt a semmi pénzzel meg nem váltható erkölcsi szügyent, amit a városra a szerződés tilalmi pontjának törése jelentene. Csekélység az egész, pár millióska. Beszélmi sem érdemes róla — kivéjük majd színházi adóiban.

De ha felvetjük a kérdést, miért van szükség erre a pár millió adózatra, akkor már nem csekélység az egész. Kardoss Géza megkapta a színházat, mert olyan időben írták ki a pályázatot — ennek az egynek nem oka a tanács —, amikor komoly pályázók nem jelentkeztek és olyan feltételek mellett, amelyek az esetleges komoly pályázókat is elriasztották volna. Megtiltották a Csokonai-színház igazgatójának, hogy más debreczeni színházi vállalkozása is legyen. Kardoss Géza így jótormán egyedül maradt a porondon és bár a szerződési feltételeknek így sem felelt meg, hiszen komplett és a debreczeni színvonalnak megfelelő díszlet- és ruhátártalan még ma sem tud felmutatni, meg is kapta a színházat.

A színház az első évben rosszul ment, a második évben a legjobban talán az egész vidéken. Hogy miért ment rosszul, elégszer megírtuk. Most mindenesetre jól megy, de az igazgató szerint mégsem üzlet, mert csak ráfizetni lehet. Miért? Azért, mert leszerződötték igazgatójának a Vigszínház egyik nagyon derék, rendes, használható tagját, aki a színházgázgátást csak most tanulja a saját káran és leszerződötték anélkül, hogy ruhátárt és díszletárt szokás szerint alaposan ellenőrizték volna. Mivel pedig díszletek és ruhák nélkül színházat ma még játszani nem lehet, ennek

olytán Kardoss Gézának, ha jótormán semmit sem áldozott a színház külsőségeire, még mindig horribilis összegekbe került az a csekélység is, amit minden körülmények között áldoznia kellett. De ezt tudnia kellett volna előre neki is, a városnak is, tudnia annál is inkább, mert előre megmondták, megírták, hogy így lesz. Nincs tehát joga az igazgatónak ezt a kényszerhelyzetet kívánságai erkölcsi alapjául alkalmazni és nincs joga a színházi bizottságnak a maga főzte kását azon forrón a város adófizető publikumával megéteini.

Es még egy fontos körülmény is közrejátszott, hogy Kardoss Géza komjuszzerrel megkapta a színházat: az a tilalom, amely más debreczeni színházi vállalkozásra vonatkozik. A reális színházgázgatók emiatt a tilalom miatt nem pályáztak, lévén hároméves rendszer már akkor Debreczenben, hogy a társulat két színházban játszott s így erősebb, jobb társulatot szervezhettek és jobb darabok jobb előadását biztosíthatták volna. Erkölcsi okokkal indokolta meg a tanács a tilalmat, olyan okokkal, amelyek minden színházi szakember helyeselt, a gyakorlatban azonban mégis csak Kardoss Gézának biztosított ugyszólván egyedül lehetőségét ez a tilalom a színház megszerzésére. Ha tehát most Kardoss Géza kedvéért megváltoztatná a tanács a tilalmi szakaszt, akkor önmaga fölött törne pálcát.

De mindezeket felel két fontos ok is szól még emellett, hogy a jelenlegi szerződés lejártával a város szabályos módon pályázatot hirdessen a színházra. Az egyik ok az, hogy a Vigszínház állandóan sürgeti Kardoss Géza visszatérését és Debreczen városra nem veheti a lelkére, hogy a legelőkelőbb színházak egyikét megfoszsa ilyen jeles tagjától, a másik az, hogy pályázat esetén ma, amikor a legutóbbi pályázat meghirdetés idejének zavarai, nehézségei nem állnak fent, a legkomolyabb színházi szakemberek pályázására lehet joggal számítani. Tessék csak meghirdetni a pályázatot, akár a tilalmi szakasszal, akár anélkül és meglátja a tanács, milyen előkelő, nagyevű színházi emberek fogják pályázni, komplett ruhák és díszletárral, előrangú társulattal, és ami a legfontosabb, hozzáértéssel és szaktudással.

Ha ez esetben is Kardoss Géza nyerné el a győzelmi pálmát, úgy előre és látatlanban megadunk neki minden segélyt, ha milliókról lenne is szó, de ha nem, úgy mindenki csak jól járna: a város jó színházgázgatót kapna, a Vigszínház nem nélkülözne tovább kiváló tagját és Kardoss Gézának sem kellene ráfizetnie tovább igazgatói ambíciókra, hanem élhetne nyugodtan művészi munkájának, mint a Vigszínház fényesen fizetett művésze.

Lenin

Kopenhága, márc. 24. A moszkvai Pravda szerint, a szovjet nagytanácsa foglalkozott azokkal az intézkedésekkel, amelyek Leninnek a kormányból való kiválása esetén szükségessé válnának. A moszkvai szovjet elnöke kijelentette, hogy Lenin állapota olyan komoly, hogy a kormányban való további részvételéről egyelőre szó sem lehet.

Négy vagon arany

Bécs, márc. 24. Az Osztrák-Magyar Bank felszámolása által súlyosan érintett részvényesek akcióra határozták el magukat és céljaik elérésére szervezethe tömörülnek.

Annak idején minden eredeti részvényért 1400 aranykoronát fizettek a felszámoló bizottság azt helyezte ki-látásba, hogy minden részvényt 14 arany koronával, tehát a részvény századrészével fog beváltani. A részvényeseknek juttatnák azonkívül annak az összegnek egyrészt, amelyet a bank palotájának értékesítésével érnek el. A részvényesek ebbe belenyugodtak, de kifogásolták, hogy a bank palotáit különösen Erdélyben és Bukovinában igen olcsón adták el. A részvényesek azzal a követeléssel álltak elő, hogy a likvidátorok az ingóságokat és ingatlanokat csak valamennyi érdekelt állam meghallgatása után értékesítsék.

A likvidátorok most osztják szét a bank aranykészletét. Egy négy vagonból álló vonatot erős katonai fedezettel a mult héten szállítottak Budapestre, amelyben 64 millió aranykorona volt. A legutóbbi napokban Jugoszlávia is megkapta az öt megillető aranykészlet legnagyobb részét.

Kiss Józsefnét férje mellé temették

Budapest, márc. 24. Kiss József temetésén a Chewra Kadisa vezetősége megígérte, hogy a halott költő utolsó kívánságához képest mellé fogják temetni feleségét is. Kiss Józsefné hamvait ma exhumálták a rákoskereszturi temetőben és eltemették férje mellé a Kerespesi-temető virágágyába. A temetés a legszűkebb családi körben történt.

Mozog a szovjet

Belgrád, márc. 24. A No-voje Vremja értesítése szerint az orosz szovjet köztársaság a vörös hadsereg mozgósításával egyidejűleg több száz kommunista agitátort küldött a külföldre azzal a megbízással, hogy Európában, de különösen az Oroszországgal szomszédos országokban államellenes agitációt folytassanak.

Belgrád, márc. 24. A No-voje Vremja szerint a kiewi-odesszai vasútvonalon a személysállítás teljesen szünetel. A vasutak csak csapokat szállítanak Odessza irányában, ahol már eddig is nagyobb hadsereg részek gyültek egybe.

Figyeljen az árakra!

és meggyőződik, hogy mindenkinél olcsóbb az

Apolló divatáruház

Plac-u. 67. Miklós-u. sarok.

Angol gyanjuszövetek	K 800-101
Legfinomabb csőtűszövet	700
Tiszta gyanju ruhaszövet	850
Selymek ruhára	350
Gyapju bluzok	700
Vásznak és zeferek	100
Kartonok minden színben	110
Férfi ingek	400
Női ingek	250
Női garnitúrák	450
Női harisnyák	60
Férfi harisnyák	40

teljebb. — Mindennemű piperecikkek nagy választékban kaphatók.

Soós és Társai uri divat szabóknál

megérkeztek a tavaszi és nyári szövetujdonságok,

melyekből a legdivatosabb férfi ruhákat készíjük szolid árak mellett

Debreczen, Piac-utca 26. sz. (Passage)

Megkezdődött a nagy tavaszi vásár

az ujonnan átalakított **Gelber Testvérek Hajdusági férfi- és fiu ruha-áruházában, Piac-utca 67. szám alatt. - Frohner-szálló épület.** Nagy választékban kaphatók tavaszi öltönyök és felöltők készen és mérték után. Olcsó árak.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek** sorrendje a ref. templomokban: Oratóriumban d. e. 10 órakor prédikál Gábor András s.-lelkész, d. u. 5 órakor kátét magyaráz dr. Révész Imre lelkész, Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Varga Ferenc s.-lelkész, d. e. 11 órakor prédikál Szele György lelkész, d. u. 2 órakor prédikál Gábor András s.-lelkész, Kossuth-utcai templomban: d. e. 10 órakor prédikál Mezei Béla vallásitanító lelkész, d. u. 5 órakor prédikál Szele Mikós vallásitanár, Árpád-téren d. e. 10 órakor prédikál Felker János s.-lelkész, d. u. 2 órakor prédikál Zitás István 4. éves th. Ispótyban d. e. 10 órakor prédikál Konrad Zoltán h.-lelkész, d. u. 2 órakor prédikál Varga Jenő s.-lelkész. Homokkertben d. e. 10 órakor prédikál Szoboszlai Sándor s.-lelkész, Szalvator-barakban d. e. 9 órakor prédikál dr. Révész Imre s.-lelkész, Nyilastelepen d. e. 10 órakor prédikál dr. Bötökös Béla s.-lelkész.

Vasárnapi iskolák: A Dóczy-intézetben d. e. 9 órakor, Kossuth-utca 75. szám alatt d. e. 9 órakor, Pacsirta-r. iskolában d. e. 9 órakor, Leány-utcai iskolában d. e. 9 órakor, Diakonissza Otthonban d. e. 9 órakor, Nyil-utca 85. szám alatt d. e. fél 9 órakor, Kollégium I. kapu, 5. sz. ajtó d. e. 11 órakor, Homokkerti imaházban d. e. 11 órakor, Nőegyleti Árvaházban d. e. 11 órakor, Csap-utcai iskolában délután 2 órakor.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele (Kollégium, I. kapu 5. számú ajtó) vasárnap délután fél négy órakor. Bibliát magyaráz Uray Sándor lelkész.

A Konfirmált Iparos Fiók és Leányok Önképzőkörének tagjai délelőtt 11 órai kezdettel a Burgundia-utcai ipariskolában összejövetelt tartanak. Beszél: Kiss Andor s.-lelkész.

A Templomegyesület vegyes énekkarának tanítási órái: hölgyek részére csütörtökön este 6-7-ig, a férfiak részére szombaton este 6-7-ig. Mindenkor a Kollégium ének- és zenetermében.

Nagyheti áhitatok. A Kossuth-utcai templomi vallásos estélyek során, a nagyheti alkalmából évek óta nagyheti áhitatok tartanak, a hívek kiváló nagy érdeklődése mellett. Ezt a nagyheti biblia-magyarázat-sorozatot ez évben is megtartjuk április hó 9-től 15-ig, minden délután 5 órakor. Nagy-csütörtökön este, annak emlékére, hogy a Megváltó épen akkor szerzett az Urvasorát, az esti istentisztelet keretében urvasoraszta is lesz, ugyancsak délután 5 órai kezdettel. Ez így volt már a múlt évben is. A nagyheti áhitatokra felhívjuk a ref. hívek figyelmét. (Testvér-Egyesület.)

Az ág. h. ev. templomban (Miklós-utca 3.) i. hó 26-án délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Farkas Győző lelkész végzi.

— **Bizalmas értekezlet.** Mikolczy Lajos főispán ma délelőtt dr. Magoss György főügyésszel, dr. Vásáry István, dr. Csűrös Ferenc és dr. Tóth Emil tanácsnokokkal bizalmas értekezletet tartott.

— **Méltóságos a polgármester.** A nemzetgyűlés feloszlását megelőző utolsó időkben a kormány törvény után kívánta a megyei és városi tisztviselők illetményeit rendezni. Ezek a javaslatok már nem válhattak törvénnyé. A kormány azonban egyelőre rendeletek után kiegészítő pótlékokkal emelte fel az egyes tisztviselők illetményét. A belügyminiszter intézkedett, hogy a nevezettekkel szemben a hivatalos érintkezésben az őket megillető címzés használtassék.

— **Vizgyógyintézet a Margit-füredőben.**

— Számlálólapok benyújtása.

A városi tanács figyelmezteti a háztulajdonosokat, főbérletket, hogy a házbeliéktől a számlálólapokat kötelesek összeszedni s az illetékes összeíró kiüldöttség-nél március hó 25-ik napján délelőtt 8 órától 1 óráig benyújtani. Figyelem fordítandó arra, hogy a házbeliéi számlálólapjukon megfelelő üres helyen meg erre a két kérdésre is válaszoljanak: 1. Mióta lakik jelenlegi lakóhelyén, azaz Debreczenben? 2. Ha nem lakik két év óta Debreczenben, ugy közvetlenül megelőzőleg hol lakott és mennyi ideig? Ez a két kérdőpont ugyanis a számlálólap nyomtatványból kimaradt. Az a háztulajdonos, vagy főbérlet, aki fenti kötelezettségének eleget nem tesz, büntetés alá esik.

— **A Városi Képtár újra megnyílik.** A sok millió értékű műkincset tartalmazó Városi Képtár (Füvészkert-u. 2. emelet) a zord időjárás miatt eddig zárva volt, azonban e hó 19-től, vasárnaptól kezdve ismét nyitva van vasárnaponként d. e. 10-1-ig. Megtekintése díjtalan. Iskolák, nagyobb társaságok számára ugyancsak díjtalanul megnyitattik a képtár előzetes bejelentés nélkül, bármely köznapon d. e. 8 órától alkonyatig.

— **Esküvő.** Erős Sándor holnap tartja esküvőjét Görög Klára urleánnyal Budapesten a Dohány-utcai templomban.

— **Ellopták a pénzt a vonaton.** Darvas Eendréné kisháza lakos feljelentést tett a debreczeni rendőrségen, hogy Budapestről hazafelé utaztában a vonaton ellopták a retikülljét és benne nagyobb pénzösszeget. Darvasné három debreczeni paraszttasszonnal utazott egy szakaszban és Czegléd felé előbiskolt. Az állomáson felébredt és ekkor vette észre, hogy eltűnt mellőle a retiküllje, de vele együtt eltűntek a paraszttasszonyok is. Hamarosan rendőrt kerített és az egyik kupéban meg is találták az asszonyokat. A rendőr bekísérte az asszonyokat az állomási őrszobára, de utközben az egyik asszony egy papírcsomagot eldobott. Egy kis gyerek azonban felvette a csomagot, átadta a rendőrnek és kiderült, hogy aprópénz volt benne. Az őrszobán aztán megmotozták a három asszonyt és megtalálták náluk az elloptott nagyobb bankókat is, amelyet visszaadtak Darvasnénak, akinek a kára majdnem teljesen megtérült. A debreczeni rendőrség lopás büntetése miatt megindította az eljárást a három asszony ellen.

— **Az Országos Orvos Szövetség Debreczen városi és Hajdumegyei Fiókja** 1922. évi március hó 29-én, szerdán d. u. fél 7 órakor a vármegyeház dísztermében rendes közgyűlést tart, melyre a tagokat meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A titkár jelentése. 3. A pénztár vizsgáló bizottság jelentése. 4. Folyó ügyek. 5. A tisztikar és választmány kiegészítése. 6. Esetleges indítványok.

— **Nyugállományu volt hivatásos tisztek szándékolt foglalkozásának bejelentése.** A nyugállományu volt hivatásos tisztek értesítetnek, hogy a szándékolt kereseti foglalkozásba való belépésüket legalább három héttel a megkezdés előtt, ha pedig különös viszonyok ezt lehetetlenné teszik, a szándékolt foglalkozás azonnali megkezdése után Debreczen szab. kir. város polgármesteri hivatalánál írásban bejelenteni kötelesek.

— **A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon** szerdán, pénteken és szombaton 5 órakor dr. Révész Imre folytatja és fejezi be kitűnő előadásait „A magyar ref. egyházzal és az egyetemes kereszténységről”. Utána 6 órakor szerdán és pénteken dr. R. Kiss István, a magyar történelem jeles ismerője vezeti be közönségét a korunkhoz annyira hasonló tatárjárás előtti korszak történetébe, míg szombaton 6 órakor dr. Máday István egyetemi tanársegéd tartja meg második előadását a pályaválasztásról. Csütörtökön 5 órakor az orvosi előadásokat szorgosítja dr. Szontágh Félix orvosprofesszornak gyakorlati szempontból rendkívül érdekesnek ígérkező előadása, melynek címe: „Válogatott fejezetek a csecsemőtáplálás köréből”. Az egész ciklusra szóló bérletjegyek váltása még most is ajánlatos, mert mártól kezdve még 16 előadást ígér a Népszerű Főiskola programja.

— **Az O. M. K. E. (Országos Magyar Keresk. Egyesülés)** hajdumegyei kerülete április 2-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartja alakuló közgyűlést a Kereskedelmi Csarnok (Arany János-u. 2. sz.) nagytermében, a melyre ugy a t. tagjainkat, valamint az érdeklődőket ez uton is tisztelettel meghívja a szervező bizottság. Tárgysorozat: 1. Dr. Balkányi Kálmán ur, az OMKE igazgatójának előadása. 2. Tisztikar és választmány megválasztása. 3. Ügyrend felolvasása.

— **Kun Béla megőrült.** A Baseler Nachrichten moszkvai jelentése szerint Kun Béla megőrült. Kun Béla a hadseregnek olyan nagy tömegeket végeztetett ki, hogy sürgősen visszarendelték a hadseregtől és mint-hogy észrevették, hogy ildőzőmániában szenved, elmeorvosintézetbe szállították.

— **Só árának újabb megállapítása.** A hatóságai só árát i. hó 26-ától kgr.-ként zacskó nélkül 12 K 50 fill., a kereskedő által szolgáltatott papírzacskóval együtt 13 koronában állapított meg. Gazdaságok, intézetek, egyesületek s legalább 100 kgr.-ot igénylő egyének közvetlenül a köztelemezési igazosztálynál igényelhetnek só-t, mely esetben a só ára mm.-ként csak nélkül 1160 korona. A só után forgalmi adót számítani nem szabad. Debreczen, 1922. március 24. A polgármester helyett: Zöld, tb. tanácsnok.

— **A bécsi árumintavásár.** Bécsből jelentik: A bécsi árumintavásár mérlege tökéletes kudarcot mutat. Az idegen kereskedők, akik tömegesen látogattak el Bécsbe, valósággal szöknek a császárvárosból, mert meggyőződtek, hogy üzletet kötni egyáltalában nem lehet. Az árak messze túl vannak a világparitáson, sőt a legutóbbi lipcsei nagyvásár árain is 50-60%-kal túlmennek. Ígyképen csak egész minimális rendelések történtek egészen speciális cikkekre. Nagymennyiségű nem kötelezően előjegyzett rendelést törlöttek. Az árumintavásárt addig, amíg az osztrák árak a világparitáson túlmennek, aligha fogják megismételni.

— **A Hadróá** debreczeni csoportja március hó 27-én d. u. 3 órakor választmányi ülést tart a Kereskedő Társulat dísztermében, nem pedig a városháza kistanácsstermében. Csakis választmányi tagok megjelenését kérjük. A Hadróá vezetősége.

— **Menekültek figyelmébe.** Könyvelőnő kerestetik azonnalra. Értekezhetni e hó 26-ig a Menekültügyi Kirendeltségen.

— **Kereskedelmi Alkalmazottak!** A Ker. Alk. Orsz. Szövetségének debreczeni helyi csoportja az egyetemes helyiségét a „Magyar Ház”ban lévő DKASE külön terméibe helyezte át. Hivatalos órák és tagfelvétel minden szerdán és péntek este 7 óra után és minden vasárnap d. e. 10 óra után. Vezetőség.

— **Hadirokkant kisközműves mester** tavaszi javításokat, átalakításokat és épület toldásokat végez jutányosan és pontosan és kéri a debreczeni és vidéki kiscgazdák pártfogását. Márton Lajos kisközműves mester, Homok-utca 42.

— **Székrekedés.** Kézmarzsky professzor, a magyar nőorvosok tanítómestere igazolja, hogy a „Ferencz József” keserűvíz kitűnő hatása, minden kellemetlen mellékímet nélkül biztosan beáll.

— **Felhívás.** A roly fémáru, első h. koporsó és g. részvénytársaság hó 23-án tartott részvénytökének 7. részvény kibocsátásának leendő felemelését. A részvények 200 értékkel bírnak és áruk 300 korona, a minden új részvény költsége és illeték 300 korona lesz fizetendő részvények tulajdonosai részére. Törődék nem adatnak. Minden részvényesek, kik az új részvényekhez fizetendő költséget nem akarták megfizetni, az új részvények megvásárlásáig nem adatnak. Minden részvényesek, kik az új részvényekhez fizetendő költséget nem akarták megfizetni, az új részvények megvásárlásáig nem adatnak. Minden részvényesek, kik az új részvényekhez fizetendő költséget nem akarták megfizetni, az új részvények megvásárlásáig nem adatnak.

— **A bécsi árumintavásár.** Bécsből jelentik: A bécsi árumintavásár mérlege tökéletes kudarcot mutat. Az idegen kereskedők, akik tömegesen látogattak el Bécsbe, valósággal szöknek a császárvárosból, mert meggyőződtek, hogy üzletet kötni egyáltalában nem lehet. Az árak messze túl vannak a világparitáson, sőt a legutóbbi lipcsei nagyvásár árain is 50-60%-kal túlmennek. Ígyképen csak egész minimális rendelések történtek egészen speciális cikkekre. Nagymennyiségű nem kötelezően előjegyzett rendelést törlöttek. Az árumintavásárt addig, amíg az osztrák árak a világparitáson túlmennek, aligha fogják megismételni.

— **Harisnyák.** sokat a legolcsóbb nyárs harisnyagyártás. Piac-u. 18.

— **1922. Tavasz.** tium, vagy ruhára vásárolna. tekü Rózsa-áruházba a back-cég eredeti fogja látni, hogy e ott készen megvásárolni kivitelű kos 3000 koronától, gy kelméből készült r ronától, trikó ruh aljak, pongyolák tékban még mind eső árban Ró szerezhetők be.

— **Villamos vilá** esengő berendezés rüen szerel Földes van-u. 18. Telefon égők, szerelési ar raktára.

— **Forgács** ön manikür szalo zére is, a Hungá Arany János-u. 2 delmi Csarnok a

— **A legjobb** gyapju szövetek érkeztek Király-áruház és uri sz

— **Aranyért,** ez lánser legmagas tünk. Weisz Mihékszerészek. Püs

— **A Margit-fü** szes fürdőterme nak.

Meg
ruhaszöv
nak, schi
Olcsó árak

Férfi-, fiu- és gyermekruhát

tartós és divatos kivitelben, nagy választékban a legolcsóbban vásárolhat

Gerő Ernőnél,

Debreczen, Piac-utca 69. szám alatt

(Közvetlen az Ullmann fűszerüzlete mellett) :: A cégre tessék ügyelni!

Mindennemű
vasárnap

Bakos István

vaskereskedésében

Csapó-u. 88. Telefon 6-20.

olcsón
szerezhetők be

Felhívás. A Gebauer Károly fémárú, első hazai érc-, falkoporsó és gyászkoocsigár részvénytársaság 1922. március hó 23-án tartott közgyűlése a részvénytörvények 750 darab új részvény kibocsátása által leendő felemelését határozta el. A részvények 200 korona névértékkel bírnak és kibocsátási áruk 300 korona, amelyen felül minden új részvény kiállítási költsége és illetéke fejében 30 korona lesz fizetendő. A régi részvények tulajdonosait minden 5 darab régi részvény után 3 db új részvény vételi joga illeti meg. Törődék részvények ki nem adtnak. Mindazok a részvényesek, kik az új részvények átvételéhez őket illető jogukat gyakorolni óhajtják, kötelesek igényüket 1922. évi április hó 10-ig a Közgazdasági Bank és Váltóüzlet Rt. debreczeni cégnél régi részvényeik bemutatása mellett bejelenteni és ugyanez ideig minden új részvény után 150 koronát befizetni. A hátralékos 150 K és 30 korona kiállítási költség és illeték ugyanott 1922. évi május hó 1-ig lesz befizetendő. Aki a második részlet befizetését elmulasztja, a jegyzett részvényekhez való jogát elveszti és a befizetett összeg részére kamat nélkül fog visszafizettetni. Az új részvények az 1922-ik üzletév eredményében részesednek. Debreczen, 1922. évi március hó 23. Az igazgatóság.

Harisnyákat, kötött blousok a legolcsóbban készít Benyáts harisnyagyára. Üzlet Piac-u. 18.

1922. Tavasz. Mielőtt kosztim, vagy ruhára való kelmét vásárolna, tekintse meg a Rózsa-áruházba érkezett Zwi-back-cég eredeti modelljeit, be fogja látni, hogy előnyösebb, ha ott készen megvásárolja. Csoda szép kivitelű kosztimok már 3000 koronától, gyapju gabardm kelméből készült ruhák 3500 koronától, trikó ruhák, Jemperek, aljak, pongyolák remek választékban még mindig előnyös olcsó árban Rózsa-áruházban szerezhetők be.

Villamos világítás, telefoncsengő berendezéseket szakszerűen szerel Földes Sándor, Hatvan-u. 18. Telefon 210. **Wolfram égők,** szerelési anyagok nagy raktára.

Forgács úri fodrász és külön manikűr szalon, hölgyek részére is, a Hungária palotában, Arany János-u. 2. sz. Kereskedelmi Csarnok alatt.

A legjobb minőségű gyapju szövetek és belés árúk érkeztek Király-utca 4. Posztó-áruház és úri szabóság.

Aranyért, ezüstért és brilliánsért legmagasabb árat fizetünk. **Weisz Mihály és Társa,** ékszerészek, Püspöki-palota.

A Margit-üirdőben az összes üirdőtermek nyitva vannak.

Fodor Lily kalapszalonzában a legszebb szalma modellek kaphatók. Piac-u. 58. IV. lépcső, I. em. Tanulóleányokat felvesz.

Női ruházati újdonságok, u. m. csattok, zsettek, fa- és üvegyöngyök, esipkék, szalagok, tresszek, zsinórok, arany pántok óriási választékban kaphatók az Első Debreczeni Kézmunka és műhímző iparv., Széchenyi-u. 1.

Sérvkötő, haskötő, miederek, miláb, mükéz, gummi-harisnya, Ferde növésű gyermekeknek egyentartó, saiat gyártmányu bőrkecstyük, cernakecstyük, harisnyák. Kapható: Vitáriusnál, Piac-u. 16. Alföldipalota.

Dr Szöllösi nemi betegeknek rendelését megkezdte. — Hungária-palota.

Előnyös feltételekkel, törlesztésre is készít **fogkoronákat,** műfogakat, töméseket Brüll fogműterme, Piac-u. 72.

Gyász- és színehagyott ruhákat kifogástalanul fest, tisztít Koncz, Debreczen, Arany János-utca 10.

Leányka és fiúcska ruhákat Demetrovitsné női divattermében csináltasson. Püspöki palota. Izléses. Feltűnő olcsó.

Késmárszky tanár féle időszakai haskötők egyedüli készítője Goldstein Karolina, Miklós-utca 5.

Függönyök, matracok, diványok, hencserek, garnitúrák készen kaphatók Szántó, Zugó-utca. Telefon 11—19.

Gummikabátok női és férfi, nagy választékban, legolcsóbb árban Linoleum Áruházban, Ferencz József-ut 58. sz. Megyeháza mellett.

Tudja ön már, hogy mi a Barbarol? A legtökéletesebb és nélküli borotváló por. Készíti: Bíró János borbély, Debreczen, Hatvan-utca 15. A készítőnél kicsinyben és nagyban kapható.

Kalapok, sapkák, nyakkendők, fehérneműek legolcsóbban **Werner Sándornál,** Piac 51.

Hölgyek arcáról szeplőt, májfoltot, hajszálakat eltávolít végleg. Arcmassázás, mely üdít, fiatalít, bérletben kapható. „Vénus” kozmetika, Széchenyi-utca 16.

Tartós és modern cégtáblákat készít szolid árakban **Buray Imre** címfestő, Darabos-utca 43.

Debreczen elismert legrégibb és legjobb kalapos műhelye Széll Gergely, Piac-u. 63. Készít a legjobb modellek szerint női kalapalkításokat. Telefon: 11—11.

Divatos kalapok, sapkák, úri divat árúk, legszebb választék **Frank Imrénél,** Piac 43.

Használt vastag tükröket, kirakat üvegeket veszek. Sipkovits, Sziv-utca 15.

Tavaszi újdonságok férfi- és női tárcákban, utazási cikkekben **Feuermann** bőröndösnél. Piac-u. 44.

Tükrögyártás, üvegciszolás, kirakatok tükrözése, Sipkovics üveg műipari vállalata, Sziv-utca 15. Telefon 356.

Futószőnyeg, függöny és linoleum a legolcsóbban szerezhető be **Linoleum** áruházban, Ferencz József-ut 58. Megyeháza mellett.

Legfinomabb
gyapju-szövetek
méréselt árban
Kupfer és társánál
Kétszempionbazar.

SZÍNHÁZ.**Dohnányi Ernő**

Isten kegyelméből való szellemi nagy ur. Ha Szép Ernő lennék, egybeírnám kis betűvel, dohnányiernő. Az a valóság, melyet csak gyerekkorunk lobogó fantáziája bír elképzelni, mikor éjszaka gondolatban átusszuk a mérhetetlen óceánt, három tízes paripa hátán száguldjuk be állva a világot, nagyot lélegzünk és ez röpit a világűrben szárnyak és gépek nélkül, mindenkit legyőzünk, mindenben uralkodunk, miénk a bárányfelhők rajzása, a zürös világ minden bimbópattanása. Ez a valóság Dohnányi Ernő. Ma a legelső, a legerősebb, a legnagyobb magyar.

Ha igaz az a rege, hogy nem sajátunk a magunk lelke, nem velünk született és nem velünk halt meg, úgy az ő lelke bizonyára azon világűrben élt már egyszer, mely 1800 körül fedetlen fölvel, vad iramban róta Wienben a Ringet, sötét esőzések, nagy zivatarok idején.

A világ egyik legnagyobb muzsikusa jött el hozzánk, hogy felemeljen a porból, megvilágítsa az orcánkat és tüzes sebet hagyjon bennünk. Dohnányi a ma élő zongoristák között csak d'Alberttel hasonlítható össze nagyság szempontjából. Ha Bach-ot, Beethoven-t, Schumann-t, Bartók-ot játszik, mindig csak azt mondhatjuk: „Ime a Mester kimondott Bach, Beethoven, Schumann, Bartók-játékos.” Egyénisége minden egyéniség, stílusa minden stílus.

A mindenség nagy problémáit, melyet Nietzsche, Schopenhauer nem bírtak kifejezni, ezt a problémát magyarázza a Mester zongoráján. Ezt a problémát lendíti karmesteri pálcája, mikor sok száz nagy egyéniség piécséje lesz, hogy magával ragadhassa ez a lángoló tűz. Ezen problémát kutatja filozófiai mélységű, szürke színű, erős, hatalmas kompozícióiban, melyek ma már egy kultúrmetzet zenei műsorából sem hiányoznak.

Egyszer már járt városunkban a Mester, 14 évvel ezelőtt a dr. Sebestyén vezetése alatt álló „Debreczeni Zenekedvelők Köre” által rendezett hangversenyek egyikén, 1909 március 19-én, a régi „Bika” dísztermében lépett fel Dohnányi Ernő zongoraművész Berlinből és Marteau Henrik begedülművész. Együtt játszották a Kreutzer-szonátát, Schubert C-dur hegedü-zongora fantáziáját, és Dohnányi egyedül a 17. opusz számú Humoreszk-jét. (Marse, Toccata, Pavana, Pastorale, Introduktion.) Nagy napja volt akkor is városunknak.

Azóta Mesterünk sok világot bejárt. Meghajoltak előtte erős nagy németek, finom franciák, gazdag yankeek. Élesztgetté a régi nagyok kultuszát és ha csak tehette, segít szárnyat hontogatni a fiataloknak.

Alázatunkból szőjünk szőnyeget, horítsuk lábai alá, hogy alázatból szőtt puha szőnyeg fogja fel a Mester lépését. És üdvözölve legyen vá-

rosunkban Dohnányi Ernő, Isten kegyelméből való szellemi nagyur.

Falk László.

A Dohnányi-hangversenyek látogatóinak szíves figyelmébe.

Néhány 28-ára érvényes belépő-jegy tévedésből a pénztárnál összeeserlődött a 29-ére érvényes jeggyel, vagy viszont. Tévedések elkerülése végett kérjük a kiváltott jegyek szíves átvizsgálását. Aki ilyen tévedésre rájön, szíveskedjék a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésébe a tévedés helyreigazítása végett befáradni. Mindenesetre nyomatékosan kérünk mindenkit, hogy csakis azon az estén jelenjék meg a Zenedében, amely estére a birtokában levő jegy szól.

Színházi iroda hírei:

Szombaton bérletiszünetben **A kék mazur** nagysikerű operett-újdonság kerül színre. **Délután** **ijusági előadás** lesz. Vasárnap d. u. mérsékelt helyárakkal **A piros bugyelláris** kerül színre, este pedig **A kék mazur**. Hétfőn **A) bérletben A kék mazur** kerül színre.

Halálfeji cowboy, amerikai cowboy-dráma 6 felvonásban és a **Lilom Lotti** című 3 felvonásos vígjáték kerül ma utóljára műsorra a Vigszínház-mozgóban. A kitűnő műsor sikert aratott.

Kék mazur zenéje megjelent. Kapható **Hegedűs és Sándor Rt. zeneműkereskedésében,** Piac-u. 34. sz.

Vasárnap, csak egy napig, az **Ördög cirkusz,** cirkusz-dráma és **Marió Anusiona,** a világhírű artistaművész főszereplésével és a **Pingulin,** 3 felv. vígjáték. **Ujváry és Bojda Juci** főszereplésével kerül műsorra a **Vigszínház-mozgóban.**

MEGGYLELKE
ismét mindentűl!

SPORT.**Debreczen birkozó-bajnokságai**

A Stockholmi kiküldöttek Debreczenben

Élénk emlékezetében él még városunk egész sporttársadalmának az a sajnálatos szerencsétlenség, amelynek áldozata Kiss István, a DMTE birkozója lett. Egy birkozóversenyen oly szerencsétlen fogást alkalmaztak ellene, hogy karia kicsavarodott és amputálni kellett. A bénakaru birkozó feljegyzésére már több akció indult meg, azonban ezek kevés sikert mutattak fel.

A MBOSz keleti kerületének megbízásából, a szerencsétlenül járt bir-

Megérkeztek nagy választékban

ruhászövetek, selymek, felöltők, costümök, ruhák, vásznak, schiffonok, kanavászok, zefírek, kartonok, delinek

Olesó árak! Eladás nagyban és kicsinyben. Olesó árak!

Friedmann Ignác

és fiai cégnél, Piac 65.

Turul cipőüzlettel szemben.

Kalaplack

minden színben. **KRAYER-féle** legolcsóbban kapható: **Stern** festéküzletében. Piac-u. 10. Bikkával szemben. Telefon 856.

Weisz kelmefestő

Arany János-utca 9. sz.

Gyászruhák 24 óra alatt készülnek!

Perzsa-szőnyeg

legmagasabb áron veszek. A nagyság, minőség és ár megadása után, levélbeli meghívásra oda utazok. **GERERA A.** szőnyeg-áruház Budapest IV. Eskü-tér 5. Klotild-palota. Telefon: 10-30.

„HUNYADI” bútoráruház!

Arany János-utca 10. sz.

Tulajdonosok: **Kovács Gyula és Kovács Mihály** Finom kivitelű hálószobák, ebédlők, úri szobák legolcsóbb szabott árakon beszerezhetők.

Központi Kelmefestő-Intézet

Üzlet: Varga-utca 1. sz. (Iparbank-palota.) Gyártelep Varga-u. 28

Műszormefestés, bőrkeztű és bőrkabátfestés, kelmefestés, vegy- és fehérnemű tisztítás!

Akác szőlőkaró, tűzifa, kőszén

legolcsóbban beszerezhető a „Turul” fatelepen Ujvárosi-utca 5. Telefon 1291. Városi iroda Csapó utca 8. sz. Telefon 6-59.

ELEKTRA

elektrotechnikai vállalat Cégtulajdonos: **GOLD SÁNDOR.** Villanyvillágítás, motorok, csengő berendezéseket, javításokat legújabb nyosabban készít. **Debreczen, Hatvan-utca 2. l. em. Telefon: 895.**

Ha Budapestre jön, ne mulassza el VARGA cégnél BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 11. tavaszi újdonságait közt. szővött árú különlegességeit megtekinteni és a szabadalmazott „OSETA” harisnyát vásárolni, mert egy pár „Oseta” harisnya 2 másik párt pótol. Óvakodjunk hasonló mű utánezetektől.

Schuschitzky Janos

és Társa szénnyagkereskedés DEBRECEN, Szent-Anna utca 7. szám. Szállít: porosz- és belföldi kőszén, kokszot, tüzfát szobafűtési és ipari célokra.

Friedländer Testvérek

szőlőbirtokosok és bornyagykereskedők Hatvan-u. 54. Telefon 1054. Ajánlják kitűnő minőségű **boraikat** a legolcsóbb napi áron. Különösen figyelmébe ajánlják az érdekelteknek — saját termésű húsvéti **köser boraikat**

Női kalapok

legizlésebben **Sándor Margit** divattermében készülnek. József kir. herceg-u. 5.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULO I. Telefon: 13-11

Mérték szerint készítek

2 nap alatt bármilyen színű **glasse-, svéd- vagy kutyabőr keztűt** keztű-, kötszer- és orvosi műszertár DEBRECZEN, PIAC-UTCA 14. SZ. ALATT, CSAPÓ-UTCA SÁROK.

Megnyílt! Ócskavas- és csontüzlet

Megnyílt! Ócskavas- és csontüzlet **Megnyílt!** Szoboszlói-ut 24 Telefon 859. **Fischer Andor** Legmagasabb napi áratfizetek. — Hulladék ócska vasat használhatóért becserelek.

Főösleges pénzt vagy nagyobb tőkét

igen magas kamatozás mellett helyezheti el **MARKOVITS** banküzletében, Piac-u. 63. Telefon 565.

Ertesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy **Gergelyné és Schwartz,** Széchenyi-utca 15. szám alatti társas **angol és francia női divatszalon** új és izléseken dolgozó, szaktudással bíró munkásokkal ezután egyedül vezetem, ahol is a legújabb angol- és francia munkák ezután is a leggyorsabban, legizlésebben és legújabb nyosabb árban fognak elkészülni. Kiváló tisztelettel: **Schwartz Dezső.**

50.000 koronát nyerhet néhány szóval

AZ EST

A pályai feltételeket közli: **Pesti Napló** Az Est Magyarország

Fűszerárúkat és cukrot

szíveskedjen már most előjegyeztetni nálunk. Szigorúan rituális kezelés és előzékeny kiszolgálás! Minden rendelést házhoz szállítunk! Telefon: 818. **Krausz Testvérek, Hunyady-u. 17.**

Berlini női divatszalon

Piac-utca 79. sz. alatt megnyílt. Ajánlom berlini modelljeimnek megtekintését. Munkakivitel, mint krealás világvárosi stíl Berlinben és Párisban tizenhárom év alatt szerzett tapasztalataimnak tanujelét fogom adni. Szíves pártfogást kér mély tisztelettel: **Hartmann.**

„KÜRTI” CIPŐKRÉM elsőrangú békebeli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egyed-árság **FLEISCHER MÓR.** Központi Iroda Debrecen, Hatvan-u. 38

Árverési hirdetmény.

A debreceni református egyház I. évi március 29-én, szerdán délelőtt 9 órakor a Szepességi-utca 35. számú házat nyilvános szóbeli magán árveresen örök áron eladja. Kikiáltási ár 100.000 K. Ennek 10 százaléka bánatpénzül az árverés kezdete előtt a küldöttségnek letétbe helyezendő. — Árverés helye az egyház hivatalos helyisége (Egyház-tér 17. sz.). Az árverés határnapjáig írásbeli ajánlatok is beadhatók. Az árverési feltételek Báthori Kálmán egyházi gondnoknál irodában (Egyház-tér 17. sz.) és dr. Bacsó Dezső egyh. ügyvédnél (József kir. herceg-u. 8. sz.) megtekinthetők. Debrecen, 1922. március 22. **Az árverést fogantató küldöttség.**

VETŐMAGVAK

eredeti és szaknémet répamagvak, Oberndorfi, Eckendorfi, olajbogyó stb., ólomzárólt lóhere és lucernamag, gazdasági vetőmagvak legelőnyösebben beszerezhetők **Bleyer Andor, Hatvan-u. 53. Telefon 7-28.**

Van szerencsém a vevő közönség figyelmébe ajánlani kocsiraktáram megtekintését, melyben raktáron van a legkényelmesebb izléseknek is megfelelő **új és használt kocsik** Uj megrendelést és javítást bármilyen kivételben olcsón és pontosan eszközölök. **Neuländer kocsigyár** Erzsébet-utca 28. Telefon-szám: 11-47.

MAGVAK

Gazdasági, konyhaker- és virágmagvak nagyban és kicsinyben **Kontsek Géza** Debrecen, Kossuth-utca Kaphatók: Takarmány répamagvak, arankamentes lucerna- és lóheremag, Angol perje, Pázsit fűmag, muhar, búkköny, köles, borsó és bab, tengeri stb. Raffia, rézgalic, rézkénpor.

